

دوتار ایرانی در بوگوتا می‌نوازد

موسیقی اصیل و سنتی ایران و ابزار و آلاتش، این روزها در دنیای خارج از مرزهای کشورمان پرآوازه‌تر است. دلیلش هم ثبت برخی از انواع موسیقی همچون موسیقی سنتی ایرانی و موسیقی بخشی‌های خراسان و کمانچه‌نوازی در فهرست جهانی یونسکو و همچنین ثبت برخی آیین‌هایی است که یك سرشان به موسیقی می‌رسد. حالا ظاهرا قرار است مهارت‌های سنتی ساختن و نواختن دوتار هم به ثبت جهانی برسد، البته اگر کارشناسان یونسکو پس از مطالعه پرونده‌اش، لب به تایید و تحسین باز کنند و نمره قبولی ورود به فهرست جهانی میراث ناملموس را به آن بدهند. ما این خبر را به نقل از طالبیان، معاون میراث فرهنگی وزارتخانه میراث فرهنگی نقل می‌کنیم.

اجلاس کمیته میراث بشری ناملموس یونسکو از دوشنبه همین هفته یعنی ۹ دسامبر در بوگوتا، پایتخت کلمبیا آغاز به کار کرده و تا شنبه آینده قرار است به همه پرونده‌های رسیده از جمله پرونده ارائه شده ایران رسیدگی کند. / جام جم دیلی

تکمیلی

بهتر بود موزه شود

مهدی معمارزاده

کارشناس میراث فرهنگی تهران

بناهای تاریخی به واسطه قدمتی که در ساخت شان دارند، عموما جزو بناهای آجری، خشتی و تیرچوبی هستند که به واسطه همین مصالح، وزن خاصی را می‌توانند تحمل کنند و نباید کاربری غیرمتعارفی برای آنها در نظر گرفت. محدوده بافت مرکزی تهران، از این بناهای تاریخی کم ندارد و ساختمان قدیمی روزنامه اطلاعات هم یکی از این بناهاست که با توجه به سال ساختش، قاعدتا با مصالح سنتی ساخته شده و حتی اگر در ساختش از تیرآهن هم استفاده شده باشد، این تیرآهن‌ها چون به طور مستقیم با زمین ارتباط ندارند و فقط سرِ تیرآهن روی جرز دیوار گذاشته شده، باز به استواری بناهایی با اسکلت آهنی نیست، بنابراین تغییر کاربری در این نوع بناها، باید به سمت کارهای فرهنگی و نمایشگاهی باشد، که در مورد این بنا، بحث تبدیل شدن آن به موزه مطبوعات در یك دوره‌ای مطرح بود که به اعتقاد من یکی از بهترین پیشنهادها بوده. مخصوصا با توجه به این موضوع که در محدوده این بنا، ما موزه‌های دیگری هم داریم مثل موزه پست، موزه ملی و...

اما در حال حاضر با توجه به انتشار خبر فروش این بنا و شایعاتی که درباره تغییر کاربری آن مطرح شده، از نظر حقوقی این موضوع توسط میراث فرهنگی استان تهران قابل پیگیری است، چراکه بنا در فهرست آثار ملی ثبت شده و قاعدتا میراث فرهنگی طبق وظایفی که دارد به دنبال این است که برای بناهای این چنینی کاربری‌های فرهنگی در نظر بگیرد.

ساختمان موسسه اطلاعات با ۹۳ سال قدمت در سال ۹۴ به ثبت ملی رسید

عکس: نازنین کاظمی‌نوا جام جم

گزارش میدانی از وضعیت ساختمان قدیمی روزنامه اطلاعات که قرار بود موزه مطبوعات شود، اما حالا اصلا اوضاع خوبی ندارد

«اطلاعات» فروشی!

مینا مولایی

ایران

قدیمی‌ها هنوز به اسم قدیم آن را می‌شناسند؛ جلیل آباد! اما برای نسل جدیدتر، اینجا خیابان خیام است؛ یکی از خیابان‌های قدیمی تهران که یك سرش به خیابان امام خمینی (سپه سابق) می‌رسد و سر دیگرش تا خیابان شوش کش می‌آید؛ خیابانی که در دل بافت قدیم تهران قرار گرفته و پر است از بناهای تاریخی؛ از ساختمان قورخانه یا همان کارخانه اسلحه سازی زمان قاجار که حالا درِ ورودی مترو شده، گرفته تا ساختمان قدیمی موسسه اطلاعات که روبه رویش درست آن طرف خیابان بنا شده و با این که سال‌هاست مجموعه روزنامه از این ساختمان قدیمی کوچ کرده، اما بنا هنوز پابرجاست و گذشته تاریخی آن را به رخ می‌کشد. ما صبح یك روز پاییزی زیر بارانی که ریزریز می‌بارد، در تقاطع خیام و امام خمینی، از ماشین روزنامه پیاده می‌شویم و اول چشم می‌چرخانیم سمت قورخانه و آجرکاری‌ها و درِ بزرگ آهنی و قدیمی اش با سردری که نشانی از تفنگ و شمشیر و ادوات جنگی دارد و بعد می‌چرخیم سمت ساختمان قدیمی روزنامه اطلاعات که سوژه گزارش مان است؛ یك ساختمان بزرگ آجری که زیر پایش پر از مغازه‌های ابزارفروشی است و درِ کوچك قهوه‌ای رنگش در نگاه اول بین مغازه‌هایی که دوره اش کرده‌اند، گم و ناپیداست. سوژه ما همین ساختمان قدیمی است که می‌گویند دو سه روز پیش با نصب یك بنر سفید در سر درورودی اش خیلی‌ها را شوکه کرده؛ بنری که از واگذاری این ملك خبر می‌داده! ملك مورد نظر، اما یك ملك عادی نیست؛ ساختمانی ثبت شده در میراث ملی کشورمان است که با توجه به محل قرارگیری و اتفاقات تاریخی پیرامونش یکی از جاذبه‌های ناشناخته خیابان خیام به حساب می‌آید و مسؤولان میراث فرهنگی کشورمان هم تا قبل از نصب این بنر، بارها درباره آینده و کاربری اش وعده و وعید داده بودند!

مغازه‌دارهای اطراف ساختمان اطلاعات در گفت‌وگو با خبرنگار جام جم از فروش آن خبر می‌دهند و می‌گویند فقط یک روز بنر نصب بود، ساختمان فروش رفت و بنر را برداشتند آنها می‌گویند شنیده‌اند اینجا قرار است پاساژ شود

ساختمان فروش رفت!

ما که می‌رسیم از بنر مورد نظر خبری نیست و مغازه دارهای اطراف ساختمان مشترکا می‌گویند ساختمان فروخته شده!

روایت‌ها اما از این فروش یکی نیست؛ فروشنده مغازه زرین فولاد که دیوار به دیوار در اصلی ساختمان اطلاعات است به ما می‌گوید: فقط یك روز بنر نصب بود، ساختمان زود فروش رفت و بنر را برداشتند.

می پرسیم می‌داند چه کسی ساختمان را خریده و می‌گوید که خبر ندارد و فقط شنیده اینجا قرار است پاساژ بشود!

با این که بیش از ۴۰ سال از همسایگی این مغازه و ساختمان روزنامه اطلاعات می‌گذرد، اما فروشنده‌های داخل مغازه نه از ماجرای ثبت ملی بنای همجوارشان خبر دارند و نه از این که چه اتفاقی قرار است برایش بیفتد، اما یکی از فروشنده‌ها می‌گوید: من خودم که سنم قد نمی‌دهد، ولی حاجی ما (منظورش پدرش است) اگر بود حتما از این روزنامه اطلاعات برای شما حرف زیاد داشت....

مرد اما از گالری تلفن همراهش، عکس‌هایی از داخل ساختمان را نشان مان می‌دهد و می‌گوید یك بار این فرصت نصیبش شده که داخل ساختمان را از نزدیك ببیند و از آن عکس هم انداخته. او البته با همین تجربه به ما می‌گوید: داخلش چیزی نیست.. از پله‌های ورودی که بالا بروید سمت چپ یك سالن بزرگ است با کلی اتاق، بعد جلوتر از آن باز یك سالن بزرگ است با ۲۰ تا اتاق...همین و همین!

می پرسیم: یعنی برای پاساژ شدن مناسب است؟! و مرد می‌گوید بالاخره حدود ۸۰۰ متر زمین است آن هم در این منطقه...ارزشش بالاست.

از مالك قبلی بنا می‌پرسیم و کسی اسمش را نمی‌داند، فقط یکی از مشتری‌های سن و سال دار مغازه که تا حالا شاهد حرف‌های ما بوده، رو به مرد فروشنده می‌گوید: یادت هست اوایل می‌گفتند اینجا مال مسعودی است، اما بعدها گفتند که مهدیان آهن‌فروش آن را خریده....

پشت درهای بسته

آنها اما برای کسب اطلاعات بیشتر ما را حواله می‌دهند به شاپور نامی که می‌گویند هر روز برای رسیدگی به کارهای ساختمان به اینجا سر می‌زند؛ مردی میانسال که اگر باشد موتورش مقابل در ساختمان است.

از در مغازه که بیرون می‌آییم، چشم می‌چرخانیم، موتور آقاشاپور در پیاده‌رو درست روبه روی در ساختمان اطلاعات پارک شده؛ قفل و زنجیر بیرونی در اصلی هم باز است و همه اینها یعنی اگر شانس با ما یار باشد می‌توانیم داخل ساختمان را هم از نزدیك ببینیم.

دست می‌گذاریم روی زنگ رنگ‌ورو رفته و دودگرفته ساختمان و صدایی بلند و ممتد در ساختمان می پیچد : « ز یییییییییییییینگ ...زییییییییییییینگ» از شانس اما خبری نیست و مرد نگهبان، دانسته یا ندانسته در را باز نمی‌کند.

از بین شیشه‌های دودی در ورودی، چشم می‌اندازیم آن طرف در، دست‌هایمان را حائل می‌کنیم تا دقیق تر نگاه کنیم، چشمی پله‌های خاك گرفته ساختمان را می‌شماریم و از پله پانزدهم به بعد، دیگر فقط تاریکی است که روی سر فضا چتر شده؛ اینجا و آنجا در آن فضای کوچك فقط تصویر مبهمی از چند کارتن بسته بندی خالی می‌شود دید و دیگر هیچ. همزمان دوباره دست می‌گذاریم روی زنگ در و باز انتظارمان برای باز شدنش به نتیجه نمی‌رسد.

می‌خواهد پاساژ شود

صاحب یکی از مغازه‌های دیگر ابزارفروشی که دیوار به دیوار سفره‌خانه‌ای است که به تنهایی بین مغازه‌های ابزارفروشی قد کشیده، صدایمان می‌زند و می‌گوید: بچه‌ها گفتند خبرنگارید! بنویسید اینجا یك ملك متروکه بوده که الان فروخته‌اند و می‌خواهد پاساژ بشود... اتفاقا خیلی هم خوب است، از آن متروکه بودن درمی‌آید، برای ما مغازه دارها هم خوب است، پاخورمان بیشتر می‌شود؛ بالاخره پاساژ مشتری زیاد دارد.

او البته از ثبت ملی ساختمان اطلاعات خبر دارد و می‌گوید: من شنیده ام میراث فرهنگی خودش یکسری مهندس دارد که زیر نظر آنها با رعایت اصول بازسازی را انجام می‌دهند و ملك برای کاربری جدید آماده می‌شود... الان هم اینجا اگر مغازه هم نشود، بالاخره دفتر کار می‌شود و به یك دردی می‌خورد و حداقل جلوی خراب شدنش را می‌گیرند....

ما صاحب سرقفلی هستیم نه خود ملك

ساختمان روزنامه اطلاعات تنها و غریب، سوت و کور در ورودی خیابان خیام مثل همه سال‌هایی که از سر گذرانده، ایستاده! الان دیگر کمتر کسی است که از روزهای شلوغ این ساختمان خاطره داشته باشد و بداند در پشت این دیوارهای آجری و پنجره‌هایی که انگار سالیان سال است باز نشده، چه گذشته. که پای چه افراد سیاسی و شاخصی در گذر ایام به تحریریه آن روزهای اطلاعات باز شده و چقدر خبر از چاردیواری اینجا به خارج از آن مخابره شده است....

ما حالا باید تاریخ را ورق بزنیم و برسیم به عصر ۱۹ تیر ۱۳۰۵؛ یعنی ۹۳ سال پیش و زمانی که قدیمی ترین روزنامه در حال انتشار کشورمان پا به عرصه مطبوعات گذاشت. تاریخی که می‌گوید چهار روز قبل تر از این تولد، یعنی ۱۵ تیر همان سال شورای عالی معارف، امتیاز این روزنامه را به مدیریت عباس مسعودی صادر کرده بود و بهای تك فروشی اش در آن روزها ۴ شاهی بوده!

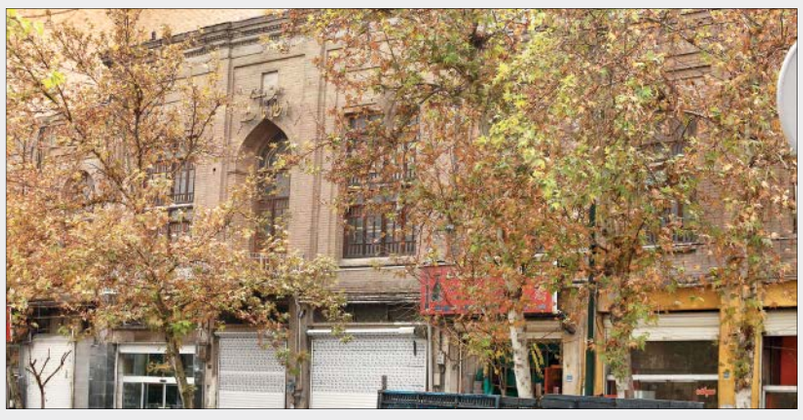
روزهای خوش و شلوغ و پر رفت و آمد این ساختمان تا سال ۷۱ و زمانی که مدیریت روزنامه اطلاعات تصمیم گرفت ساختمان جدیدی را در میرداماد بنا کند ادامه داشت؛ ساختمانی که در عید مبعث سال ۷۹ افتتاح شد و نتیجه اش خالی شدن ساختمان قدیمی روزنامه از آمد و شد بود؛ اتفاقی که باعث شد مدتی هم به عنوان انبار روزنامه‌ها و مجلات برگشتی مورد استفاده قرار بگیرد. تاریخ برای این عمارت قدیمی اما در سال ۹۴ جور بهتری ورق خورد و ساختمان روزنامه اطلاعات با شماره ۱۳۸۸ در فهرست آثار ملی کشورمان ثبت شد و بعد از این اتفاق بود که خیلی‌ها خبر از تعیین کاربری جدید برایش دادند؛ این که اینجا قرار است موزه روزنامه اطلاعات و حتی بهتر از آن موزه مطبوعات کشور بشود. اتفاقی که با انتشار خبرهای جدید یعنی فروش این ساختمان بعید است رنگ واقعیت بگیرد. این نگرانی اما باعث می‌شود که سیدمحمود دعایی، سرپرست موسسه اطلاعات با تاکید بر این که تنها سرقفلی این ساختمان در اختیار ماست نه خود ملك، درباره این که این ساختمان چه کاربری خواهد داشت، بگوید: بستگی به توافق معامله بین مالك و خریدار دارد. ما تعیین‌کننده کاربری نیستیم. دعایی البته درباره نگرانی‌های میراث‌دوستان از تخریب احتمالی بنا هم می‌گوید: اگر قرار بر این باشد که ساختمان را تخریب کنند باید مجوز آن را از شهرداری و میراث فرهنگی بگیرند که به نظر می‌رسد این روند مشکل باشد.

پیگیری می‌کنیم موزه مطبوعات شود

محسن شیخ‌الاسلام، معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان تهران اما به ما می‌گوید: فروش هر اثر تاریخی به منزله تخریب آن بنا نیست و قطعا کار غیرقانونی از سوی مالك بنا انجام نمی‌شود. با این وجود در پیگیری‌هایی که با مدیریت شهری بافت تاریخی و شهرداری منطقه ۱۲ داریم، به این سمت می‌رویم تا مرمت این بنای تاریخی با رویکرد تبدیل آن به موزه مطبوعات انجام شود! اتفاقی که البته با توجه به روایت‌های میدانی ما از خیابان خیام و مرور شنیده ها، فعلا دور از ذهن به نظر می‌رسد.

ایران+

دخل و تصرف در بنا فقط با اجازه میراث فرهنگی

سرنوشت ساختمان قدیمی روزنامه اطلاعات هنوز مشخص نیست؛ با این که قبل ترها می‌گفتند با توجه به تغییر و تحولات میدان مشق، ممکن است به یکی از نهادهای دولتی واگذار شود یا در اختیار وزارت خارجه قرار بگیرد، حالا با فروش این ساختمان، سرنوشتش به کلافی پیچیده می‌ماند که معلوم نیست سررشته اش دست چه کسی است. محمدحسن طالبیان معاون میراث فرهنگی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اما در این باره به ما می‌گوید تغییر و تصرف در کاربری اثری که ثبت ملی شده و ضوابط ملی شامل حالش می‌شود، طبق قانون تخلف و قابل پیگیری و رسیدگی است.

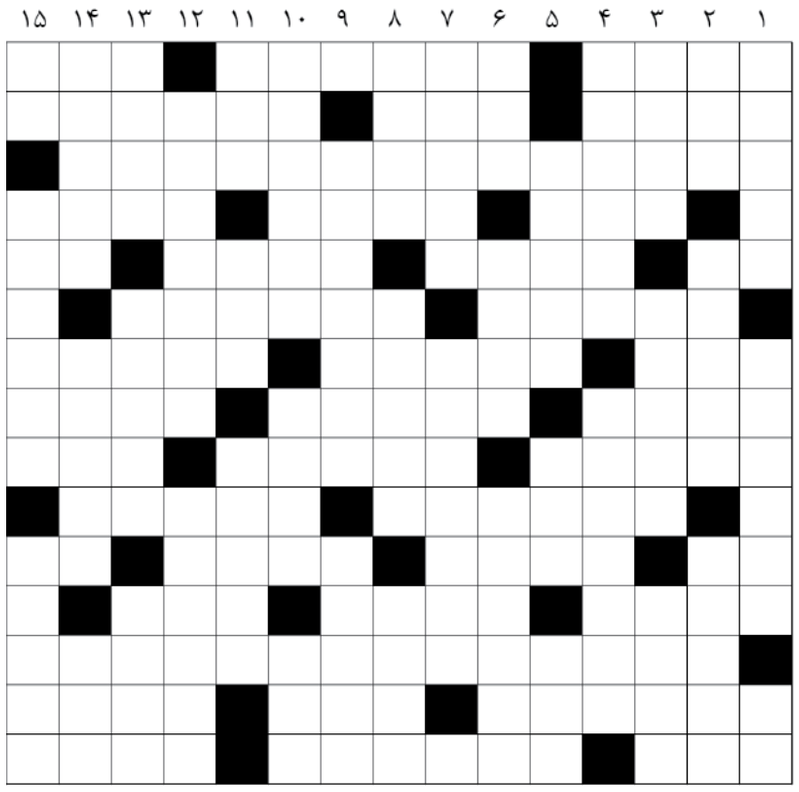
طالبیان در توضیح بیشتر می‌گوید: در مبایعه نامه خرید و فروش این بنا باید ذکر شده باشد که این ملك ثبت ملی شده و درحقیقت این موضوع به اطلاع خریدار رسیده باشد، چراکه این بنا ضوابط ثبت ملی را دارد و برای هرگونه تغییر کاربری باید با میراث فرهنگی هماهنگی کرده و با اجازه میراث، در آن دخل و تصرف انجام شود.

معاون میراث فرهنگی وزارت میراث فرهنگی تاکید می‌کند: من همین حالا به واحد حقوقی مان می‌گویم که این موضوع را پیگیری کند و از طرفی با رئیس میراث استان تهران هم صحبت می‌کنم تا دقتنظر بیشتری روی سرنوشت این ساختمان داشته باشد تا اتفاقی خلاف قانون، غیرمترقبه و ناخوشایند در این بنا رخ ندهد.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۵۴۶

جدول عادی

افقی: ۱) جست‌وجو - پاره و بریده شده - لابیرنت ۲) آرامگاه - همراه متل - عیدی ۳) سردار ایرانی و رهبر سیاه‌جامگان ۴) سرزنش - موی بلند - اصل و نسب ۵) از دل پرسوز برآید - برای باز شدن مجاری تنفسی استنشاق می‌کنند - زندگی مرفه - حرف همراهی ۶) بازگو کردن - چین ملی ۷) نوشیدنی گرم - درس عبرت پیشینیان - علم آموختن ۸) شك‌کننده - فرق و اختلاف - ماری بسیار سمی ۹) عرصه - وزن کردن - پول کره‌جنوبی ۱۰) تخته‌های ضخیم زیر ریل - جانوری دوزیست شبیه مارمولك ۱۱) الفبای گوشنواز - بی‌رونق - گلایه - شماره دروازه‌بان ۱۲) رختشوی - زاییدن - نی باریك ۱۳) از آثار عبدالرحمن جامی، شاعر و عارف قرن نهم ۱۴) کاسب - بذله‌گو - کمربند مسیحیان ۱۵) پشم نرم بدن جانوران - نوعی بیماری عفونی واگیردار - چهره‌نما.

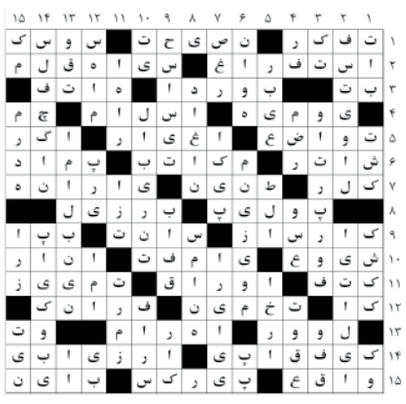
عمودی: ۱) از شبکه‌های تلویزیونی ما - بخیل - قورباغه ۲) نوعی بیماری پوستی - دشنام گفتن - دیرکرد ۳) به پایین افتادن - به دیدار بیمار رفتن - سوغات بیرجند ۴) بستن راه عبور و مرور در پیاده روها - کهنه و فرسوده ۵) سازگاری - آخرین سوره - تعداد اعداد دو رقمی ۶) از بیماری‌های پوستی - درگذشت - امتیاز ضربه‌های کنترل شده دست کاراته‌کا ۷) ظالم - بزرگ‌ترین بندر اروپا ۸) بی‌اعتنا به قید و بندها - از بیماری‌های عفونی خطرناك - سراسیمگی ۹) روز قیامت - دارای نوسان و تغییر ۱۰) واحد اقتصادی که برای تأمین منافع همه اعضا تشکیل می‌شود - احتمال خطر - بخشنده ۱۱) فرمان سکوت - سوزاندنی خوشبو - ماکت ۱۲) همسایه آلمان - گیاه بدون دانه ۱۳) محل آموزش اسب‌سواری - معدوم - دانش ذاتی ۱۴) دندان‌های نیش - ریاست - قسمتی از پا ۱۵) چله کمان - قصه - گناه بزرگ.

جدول ویژه

افقی: ۱) بیماری عفونی ناشی از ورود باکتری خاك به بدن - نامادری - حسد ۲) مزدور - جداگانه تلفظ کردن - به طور پنهانی و مخفیانه ۳) از آثار پرویز خرسند، نویسنده معاصر ۴) محیط - تندرست - شب زنده‌داری ۵) عود - ابزار و وسایل - زیرك - ضمیری عربی ۶) زمزمه‌کننده - زمین زراعی که آبیاری می‌شود ۷) چشم عرب - گواه‌آوردن - پدر بزرگ ماشین حساب ۸) نامی دخترانه - اسب تنومند - صمیمی ۹) قهوه‌ای مایل به زرشکی - سگ فضانورد شوروی - اسم مستعار دهخدا ۱۰) فاقد اصالت خانوادگی - وسیله‌ای برای نشان دادن تصویر روی پرده ۱۱) پروردگار - خانم - مربوط به هنر - طمع ۱۲) هم نهاده - بم‌ترین ساز بادی فلزی - حیوان نجیب ۱۳) نویسنده و طنزپرداز قرن دهم و صاحب لطایف‌الطوایف ۱۴) متکی به حمایت کسی - شکاف - داخل شدن ۱۵) صفت سرو - ماله بنایی - گرویی.

عمودی: ۱) مهریه - کنایه از هرچیز مفت و بی‌ارزش و فراوان است - بنابراین ۲) رنج و آزار - طلوع کردن - گل بهاری ۳) آفریدگار - تار بافتن عنکبوت - جهان پهلوان کشتی ایران ۴) دریاچه مریوان - مسجد معروف کاشان ۵) سیخ کباب - شهری در آلمان - چند رأی ۶) سم کشنده - شب پیش‌رو - نجیب‌زاده و جوانمرد ۷) ناپاك شرعی - مرکز تهیه فیلم‌های سینمایی آمریکا ۸) بصیر - شهری کهن در کرانه سیردریا - بی‌نظیر ۹) عشق - نام چند نفر از پادشاهان فرانسه بود ۱۰) فراوان - آحاد - کلاغ سیاه و سفید ۱۱) پس از جولای - فاقد ارزش - رشته‌کوهی که آسیا را از اروپا جدا می‌کند ۱۲) از روی میل و اراده - دستگاه تبدیل‌کننده فرکانس‌های ماهواره‌ای ۱۳) حق حساب - بتخانه - بندری در عراق ۱۴) زجر و عذاب - دهبان - زمینه پشت سوژه در عکاسی ۱۵) چه کسی - سخن کنایه‌آمیز - نوعی ماهی در خلیج فارس.

حل جدول عادی شماره ۵۵۴۵

حل جدول ویژه شماره ۵۵۴۵

